

การเรียนรู้การสอนวิชาภาษาไทย โดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี เพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

Learning Management in Thai R E A P Strategy for Reading
Comprehension Development of Junior High School Students

กมลทิพย์ ศิริสวัสดิ์¹, อินทิรา รوبرู้²

Kamolthip Sirisawat¹, Intira Robroo²

สาขาการออกแบบการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา^{1,2}

Instructional Design Graduate School of Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand^{1,2}

Email: kamolthipsiri@gmail.com¹

Received: 2020-12-30; Revised: 2021-02-23; Accepted: 2021-02-24

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการเรียนการสอนตามกลวิธีอาร์ อี เอ พี ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 2) ศึกษาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการเรียนการสอนตามกลวิธีอาร์ อี เอ พี รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนวัดดาวโด่ง (เอิบวิทยาคม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยกลวิธี อาร์ อี เอ พี แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการเรียนการสอนตามกลวิธีอาร์ อี เอ พี เมื่อพิจารณาแล้วพบว่านักเรียนมีผลความสามารถในการอ่านสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การเรียนการสอนภาษาไทย, กลวิธีอาร์ อี เอ พี, การอ่านเพื่อความเข้าใจ

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare the achievement of junior high school students before and after learning by using R E A P strategy and 2) to study the results of reading comprehension ability of junior high school students learning by using R E A P strategy, It is experimental research, by the sample were 30 Mathayomsuksa two students under the second semester of the academic year 2018 at Watdaodong School Samutsongkram primary educational service area office by purposive sampling. The research instruments were Thai language learning by using R E A P strategy achievement test and reading comprehension tests. The data were analyzed by mean, percentage, standard t-test,

The research results revealed that: 1) the learning achievement of junior high school students by using R E A P strategy was significantly higher than before receiving the R E A P strategy instruction at the .05 level of significance and 2) the reading comprehension ability of junior high school students learning by using R E A P strategy higher than the criteria of 70% at the .05 level of significance.

Keywords: Learning Management in Thai Language, R E A P Strategy, Reading Comprehension

บทนำ

การอ่านมีความสำคัญและความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยในการแสวงหาความรู้ เพิ่มพูนสติปัญญาของตน ส่งผลให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมนอกจากนี้การอ่านยังเป็นทักษะที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ตามที่ระบุในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยปรากฏอยู่ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท1.1 มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) อีกทั้งยังเป็นทักษะพื้นฐานของการแสวงหาความรู้และยังเป็นเป้าหมายสำคัญของการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้นที่ต้องพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จากผลการประเมินการอ่าน PISA (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) สำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามประจำปีการศึกษา 2560 พบว่าตัวชี้วัดด้านการอ่าน เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งจากรายงานผลการประเมิน SAR ของโรงเรียนวัดดาวโด่ง จังหวัดสมุทรสงคราม ประจำปีการศึกษา 2560 มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 1 การอ่าน อยู่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย อีกทั้งเกณฑ์การประเมินคุณภาพของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2551 สาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัดที่ 2/2 ระบุว่า ผู้เรียนต้องสามารถจับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้ แต่ผลการประเมินดังกล่าวพบว่า ประเด็นการจับใจความสำคัญ การอธิบายเนื้อเรื่อง และการสรุปสาระสำคัญของเรื่อง นักเรียนมีคะแนน

ต่ำกว่าเกณฑ์แสดงให้เห็นว่านักเรียนโรงเรียนวัดดาวโด่ง จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้ตามเกณฑ์ และไม่สามารถอธิบายเนื้อเรื่องได้ รวมไปถึงไม่สามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้อ่านได้เท่าที่ควร

จากปัญหาดังกล่าวนี้นำให้เกิดปัญหาอย่างมากในการเรียนวิชาภาษาไทย และการเรียนในวิชาอื่น ๆ ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2560) ได้กล่าวว่าการอ่านเป็นรากฐานในการศึกษาที่สำคัญ ควรได้รับการพัฒนาและแก้ไข เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาคือการให้ความช่วยเหลือด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการอ่านได้ จึงเลือกวิธีการเสริมศักยภาพผู้เรียน โดยผู้วิจัยได้นำกลวิธีซึ่งสามารถแก้ไขปัญห และสามารถพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ ดังที่ Albee (2002) ได้กล่าวว่กลวิธีอาร์ อี เอ พี มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนและสามารถเพิ่มความสามารถในการอ่าน เน้นการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด และการเขียน มีทั้งหมด 4 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 อาร์ (Read) คือ การอ่านบทความ การอ่านจับใจความสำคัญ โดยมีครูกระตุ้นให้นักเรียนได้อธิบายแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้ของนักเรียน ขั้นที่ 2 อี (Encode) คือ การใช้คำพูดของตนเองเพื่อบันทึกผลการอ่านเบื้องต้นคือ ผู้เรียนได้แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับบทอ่าน โดยใช้คำ 25 คำหรือน้อยกว่านั้นในการอธิบายแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 3 เอ (Annotate) คือ การเขียนนำเสนอผลการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ ขั้นที่ 4 พี (Ponder) คือ คิดพิจารณาผลการอ่านและสะท้อนผลการอ่าน โดยการอธิบาย และเปรียบเทียบการเชื่อมโยงข้อมูลแล้วเรียบเรียงเป็นงานเขียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำกลวิธีอาร์ อี เอ พี มาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากในแต่ละขั้นตอนของการเรียน ผู้เรียนจะต้องผ่านกระบวนการอ่าน การใช้คำพูดของตนเองเพื่อบันทึกผลการอ่านเบื้องต้น และบูรณาการกระบวนการอ่านเข้ากับกระบวนการเขียน โดยที่ผู้เรียนจะได้นำเสนอสิ่งที่อ่านออกมาในรูปแบบงาน จากขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพราะเป็นการฝึกฝนการอ่าน การคิด และการเขียนซึ่งนำไปพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนักเรียนยังได้ฝึกกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ด้วยหลักการและแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการอ่าน และปัญหาทางการอ่าน และจากการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยโดยใช้กลวิธี อาร์ อี เอ พี ผู้วิจัยจึงจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดดาวโด่ง (เอิบวิทยาคม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการเรียนการสอนตามกลวิธีอาร์ อี เอ พี ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการเรียนการสอนตามกลวิธีอาร์ อี เอ พี

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พืสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการเรียนการสอนตามกลวิธีอาร์ อี เอ พื มีผลความสามารถสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

การทบทวนวรรณกรรม

การเรียนการสอนภาษาไทย คือ การจัดเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่าน การเขียน การคิด ซึ่งมีสาระการเรียนรู้อันประกอบไปด้วย 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และวรรณคดี ซึ่งการเรียนวิชาภาษาไทยต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริงตลอดจนเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจะต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าประโยชน์จากการเรียนหลักภาษา สอนให้ผู้เรียนได้ทราบกฎเกณฑ์ทางภาษาเฉพาะที่จำเป็น เช่น ประโยคและโครงสร้างของประโยคในภาษาไทย คำและหน้าที่ของคำในภาษาไทย รูปลักษณะคำไทย เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยให้หลักภาษาไทยได้เกิดความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาไทย ครูจะต้องสอนหลักภาษาไทยโดยการฝึกทักษะทั้งสี่ให้แก่ผู้เรียนในชั้นเรียนโดยให้มีการซักถาม พูดอธิบาย แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ต่อประเด็นของเนื้อหาหลักภาษาไทยที่ครูกำลังสอน การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนใช้ภาษาไทยในการเรียนรู้ ใช้ภาษาในการสร้างองค์ความรู้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) การจัดการเรียนวิชาภาษาไทย จึงควรที่ใช้เนื้อหาสาระของภาษาไทยเป็นสิ่งที่กำหนดวัตถุประสงค์และกระบวนการเรียนรู้ มาเป็นฐานในการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติสมรรถนะต่าง ๆ อย่างรอบด้านและสมดุล อันจะเป็นการเตรียมนักเรียนให้มีความพร้อมต่อการเข้าสู่ยุคใหม่ สมรรถนะสำคัญที่ควรนำมาประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา การสื่อสาร การร่วมมือร่วมใจ และการคิดสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรม สมรรถนะเหล่านี้ (ทิศนา ขัมมณี, 2560) ครูภาษาไทยสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยให้สอดคล้องกับสมรรถนะเป้าหมายได้หลากหลายกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดและทักษะชีวิต สำหรับการสอนภาษานั้น ไม่ว่าสังคมโลกจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางอย่างไรก็ตาม กระบวนการในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยก็ยังคงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในด้านการสื่อสาร การฟัง พูด อ่าน เขียน ให้มีประสิทธิภาพ โดยทั้งหมดจะต้องให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักภาษาและวรรณคดีไทยอย่างเห็นคุณค่า ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องหาเทคนิควิธีเพื่อจะให้นักเรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากยิ่งขึ้น กระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนสามารถออกแบบการเรียนการสอนได้หลากหลายขึ้นอยู่กับเนื้อหา สาระ ความถนัด และวัยของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและสามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้

กลวิธีอาร์ อี เอ พี เริ่มต้นปี ค.ศ. 1976 โดย Eanet and Manzo เน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการอ่าน การคิด และการเขียนควบคู่ไปด้วยกันอีกทั้งยังได้มีนักวิชาการและนักวิจัยทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธี อาร์ อี เอ พี ว่ามีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ทางด้านการอ่าน การคิด และ การเขียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการที่สูงขึ้น จากการศึกษาผู้วิจัยได้สรุปได้คือ Eanet and Manzo (1976) กล่าวว่า กลวิธีอาร์ อี เอ พี เป็น กลวิธีที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านที่มีประสิทธิภาพ โดยส่งผลให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านและวิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่องได้ โดยผ่านกระบวนการทางความคิดและกระบวนการเขียนตามประเภทการเชื่อมโยงต่าง ๆ โดยมีหลักการพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน อันประกอบด้วย 1) นักเรียนต้องเข้าใจความหมายของการคิดเพื่อใช้สำหรับการพัฒนาการอ่านได้ 2) นักเรียนต้องมีสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่ปลอดภัยและมั่นคงเพื่อทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ 3) นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันจากบทความที่อ่านทำให้เกิดทักษะการคิด 4) นักเรียนจะได้รับการกระตุ้นทางความคิดเพิ่มขึ้นเพื่อพัฒนาสู่ในระดับที่สูงขึ้นโดยการเขียนด้วยการใช้คำพูดของตนเอง การตั้งคำถาม และการเปรียบเทียบความเหมือนความต่างการสอนด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี เป็นกลวิธีจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการพัฒนาทางด้านการอ่าน การคิด และการเขียนควบคู่กันไป โดยเน้นให้นักเรียนได้คิดและเขียนจากสิ่งที่อ่านมี นักการศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจดังต่อไปนี้

การอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจว่าวัตถุประสงค์ของผู้เขียน โดยต้องอาศัยความรู้ทาง ภาษา ความรู้ด้านคำศัพท์ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายสัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างไวยากรณ์ ความรู้จากประสบการณ์เดิม ความรู้รอบตัว และสามารถช่วยให้ผู้อ่านสรุป และตีความ เรื่องที่อ่านได้เหมาะสมตามระดับความสามารถแต่ละระดับขั้นความสามารถในการทำความเข้าใจความหมาย ของคำ การตีความ การสรุปอ้างอิงและสามารถเชื่อมโยงสาระที่อ่านกับวัตถุประสงค์ วิเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ที่ได้จากบทอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ (อุทัย ภิรมย์รัตน์, 2561) การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านได้รับความหมายจากสิ่งที่ผู้เขียนสื่อ ความคิดออกมาเป็นตัวอักษรซึ่งในการอ่านผู้อ่านต้อง อ่านด้วยความเข้าใจในข้อความระดับต่าง ๆ โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้อ่าน ตลอดจนกระทั่งสิ่งที่ผู้เขียนสื่อความหมายผ่านสื่อที่เป็นตัวอักษร และผ่านกระบวนการทางความคิด เพื่อให้ได้ ความหมายในลักษณะของการแปลความ ตีความ จับใจความสำคัญขยายความ และสรุปความเรื่องที่อ่านได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านได้รับความหมาย จากสิ่งที่ผู้เขียนสื่อ ความคิดออกมาเป็นตัวอักษรซึ่งในการอ่านผู้อ่านต้องอ่านด้วยความเข้าใจในข้อความระดับ ต่าง ๆ โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้อ่าน ตลอดจนกระทั่งสิ่งที่ผู้เขียนสื่อ ความหมายผ่านสื่อที่เป็นตัวอักษร และผ่านกระบวนการทางความคิด เพื่อให้ได้ความหมายในลักษณะของการ แปลความ ตีความ จับใจความสำคัญขยายความ และสรุปความเรื่องที่อ่านได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนด วิธีที่ใช้ในการศึกษา เพื่อได้มาซึ่งข้อค้นพบที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ของ การศึกษา โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนวัดดาวโด่ง (เอิบวิทยาคม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 34 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนวัดดาวโด่ง (เอิบวิทยาคม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยการสอนโดยกลวิธี อาร์ อี เอ พี จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน 30 ข้อ และแบบทดสอบหลังเรียน 30 ข้อ
3. แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบเลือกตอบ 1 ฉบับ จำนวน 20 ข้อ

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เมื่อพิจารณาความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับความเหมาะสมของกิจกรรม พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 แสดงว่าทุกข้อมีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ ผู้วิจัยหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และดำเนินการเรียนเพื่อดำเนินการหาประสิทธิภาพ ซึ่งทำการทดลองกับผู้เรียนจำนวน 30 คน พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามกลวิธี อาร์ อี เอ พี $E_1/E_2 = 82.25/83.34$ ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามกลวิธี อาร์ อี เอ พี อยู่ในระดับที่สามารถนำไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร จำนวน 40 ข้อ ให้คะแนนข้อที่ตอบถูกเป็น 1 คะแนน ตอบผิด 0 คะแนน โดยมีคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาจากนั้น นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 แสดงว่าทุกข้อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เรียนเนื้อหาแล้ว เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ พบว่า ค่าความยากง่าย (p) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.22 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.28 - 0.76 มีข้อสอบที่สามารถใช้ได้โดย จำนวน 36 ข้อ และมีข้อสอบไม่สามารถใช้ได้หรือควรตัดทิ้ง โดยมีค่าอำนาจจำแนก (r) น้อยกว่า 0.20 จำนวน 4 ข้อ โดยเลือกใช้ข้อสอบในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ และเมื่อนำผลการทดสอบที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีใช้วิธีคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson KR-20) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ

0.95 ซึ่งมีความมากกว่า 0.70 ขึ้นไป แสดงว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับค่าความเชื่อมั่นที่สามารถนำไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจและผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญนำไปปรับแก้ไขตามคำแนะนำ เพื่อหาข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ความเหมาะสมของข้อคำถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง จากนั้นนำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เรียนเนื้อหาแล้ว ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ พบว่า ค่าความยากง่าย (p) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.22 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.28 - 0.76 มีข้อสอบที่สามารถใช้ได้จำนวน 25 ข้อ และมีข้อสอบไม่สามารถใช้ได้หรือควรตัดทิ้ง โดยมีค่าอำนาจจำแนก (r) น้อยกว่า 0.20 จำนวน 5 ข้อ ทั้งนี้เลือกใช้ข้อสอบในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 20 ข้อ และเมื่อนำผลการทดสอบที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีใช้วิธีคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson KR-20) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85 ซึ่งมีความมากกว่า 0.70 ขึ้นไป แสดงว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับค่าความเชื่อมั่นที่สามารถนำไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นและนำไปใช้ โดยมีวิธีการดำเนินการโดยผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากนั้นดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เท่ากัน คือ 8 แผนรวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง จำนวน 24 ชั่วโมง เมื่อดำเนินการทดลองสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แล้ว จึงทำการทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยนำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของทั้งสองกลุ่มมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน หลังจากดำเนินการทดลองสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจและนำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยการทดสอบที (Dependent sample T-Test)
2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน วิชาภาษาไทย โดยการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน คะแนนเต็ม 30 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.21 และผลการทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 3.24 มีค่า t-test เท่ากับ -15.053 ค่า P - value = 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 วิเคราะห์ความแตกต่าง

ของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตามกลวิธี อาร์ อี เอ พี	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
	$\bar{X}$	SD	t-test	P-value
ก่อนเรียน	19.62	2.21		
หลังเรียน	25.28	3.24	-15.053	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการวิเคราะห์ผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการเรียนการสอนตามกลวิธีอาร์ อี เอ พี มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านก่อนเรียน 13.21 คิดเป็นร้อยละ 66.05 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ที่ 16.17 คิดเป็นร้อยละ 80.83 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการเรียนการสอน ตามกลวิธีอาร์ อี เอ พี	คะแนน		
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ
ผลการเรียนรู้ก่อนเรียน	20	13.21	66.05
ผลการเรียนรู้หลังเรียน	20	16.17	80.83

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไว้ เนื่องจากการสอนภาษาไทยโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวคิดที่ Eanet and Manzo (1976) กล่าวว่า กลวิธีอาร์ อี เอ พี เป็น กลวิธีที่สนับสนุนส่งเสริมการอ่านที่มีประสิทธิภาพ โดยส่งผลให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านและ วิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่องได้ โดยผ่านกระบวนการทางความคิดและกระบวนการเขียนตามประเภทการ เชื่อมโยงต่าง ๆ โดยมีหลักการพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับ กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2554) ได้ศึกษาวิจัยผลของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนเรียงความของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 อธิบายได้ว่ากลวิธีอาร์ อี เอ พี สามารถพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนอีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนได้อีกด้วย ทั้งนี้เมื่อครูจะใช้วิธีการสอนตามกลวิธี อาร์ อี เอ พี ครูจะต้องพิจารณาว่าใครคือผู้เรียน ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นอย่างไรเมื่อวินิจฉัยถึงระดับความสามารถของผู้เรียนแล้วจึงวางแผนการทำกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมนั้นได้ และให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาในการกำกับตนเอง ครูต้องให้ความช่วยเหลือหรือจัดให้ผู้เรียนที่มีความสามารถมากกว่าได้ช่วยเหลือแนะนำ

2. ผลการวิเคราะห์ผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการเรียนการสอนตามกลวิธีอาร์ อี เอ พี ผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนมีผลการประเมินความสามารถในการอ่านรวมคิดเป็นร้อยละ 80.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในสมมติฐาน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับ Albee (2002) ได้กล่าวว่ากลวิธีอาร์ อี เอ พี มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนและสามารถเพิ่มความสามารถในการอ่าน รวมไปถึงความคิดอย่างสร้างสรรค์การแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน เป็นไปในทิศทางเดียวกับ เพียร์สลิป ปินชัย (2553) ได้ศึกษาการวิจัยการใช้กลวิธีการอ่านแบบ อาร์ อี เอ พี เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน การเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ และทักษะคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 อธิบายได้ว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยกลวิธี อาร์ อี เอ พี มีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น และมีทักษะการคิดได้ดีขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลวิธีอาร์ อี เอ พี เป็นวิธีสอนที่น่าสนใจ และเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสมที่จะนำมาใช้สอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนั้น ครูต้องเน้นให้นักเรียนได้อ่านอย่างมีเป็นสมาชิกภาพในความเป็นปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน

จุดเด่นของกลวิธี อาร์ อี เอ พี เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ โดยผ่านกระบวนการทางความคิดและกระบวนการเขียนตามประเภทการ เชื่อมโยงต่าง ๆ โดยมีหลักการพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดอย่างเป็นลำดับขั้นตอนและส่งผลให้พัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจได้สูงขึ้นโดยผู้เรียนจะเริ่มอ่านบทอ่านเพื่อให้ได้ใจความคร่าว ๆ (read) ในขณะอ่าน ผู้เรียนจะได้ใจความสำคัญจากบทอ่าน โดยใช้ภาษาเป้าหมายในการเรียบเรียงประโยคขึ้นมาใหม่ (encode) จากนั้นในขั้นหลังการอ่านจะเป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ (annotate) ก่อนการนำไปสู่ขั้นคิดทบทวนงานเขียนของตนเองที่ได้เขียนแสดงความคิดเห็นรูปแบบต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกันเขียนของเพื่อน (ponder) สรุปได้ว่า กลวิธีการอ่านแบบ อาร์ อี เอ พี กลวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างกรอบความคิด ขณะอ่าน โดยเน้นกระบวนการอ่านจับใจความสำคัญและการโต้ตอบกับบทอ่านอย่างมีความหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี อาร์ อี เอ พี สามารถส่งเสริมความรู้และทักษะด้านการอ่าน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างเข้าใจ อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น จึงควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนำกลวิธีอาร์อี เอ พี ประยุกต์ใช้ในการฝึกทักษะผู้เรียนที่ต้องพัฒนาทักษะการอ่าน

1.2 ครูผู้สอนเมื่อนำกลวิธี อาร์ อี เอ พี ไปใช้ควรออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนด้วยควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.3 การนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค อาร์ อี เอ พีไปใช้กับนักเรียน กลุ่มอื่น ครูควรปรับเวลาในการทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนจะทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 กลวิธี อาร์ อี เอ พี เน้นการลงมือปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะการอ่าน สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบเครื่องมือที่ครูผู้สอนใช้จัดการเรียนรู้ได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและพัฒนาารูปแบบ กลวิธีที่น่าสนใจ ที่เหมาะกับบริบทและธรรมชาติของรายวิชา

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการร่นเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง. (2554). *ผลของการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพียรศิลป์ ปินชัย. (2553). *การใช้กลวิธีอ่านแบบ อาร์อีเอพี เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ และทักษะคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- อุทัย ภิรมรัตน์. (2561). *ภาษาศาสตร์และการการอ่าน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Albee, J. (2002). *The effect of R E A P exchange on complex thinking of undergraduate student in children's literature courses (Research report)*. United States: University of Missouri Kansas City.
- Eanet, M.G. and Manzo, A.V. (1976). REAP - A Strategy for improving reading writing study skills. *Journal of Reading*, 19, 647-652.